

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.12.2024.4.1

Poznań, 7 marca 2024 r.

Pani
Elżbieta Sosnowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Olszówce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie uproszczonym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje realizację wybranych zadań Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 29 stycznia 2024 r., znak: KN-II.0030.31.2024.1.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszówce z siedzibą pod adresem: Olszówka 15, 62-641 Olszówka, który w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „GOPS”, „Ośrodkiem” lub „Jednostką”</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none">- Anna Kościańska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,- Agnieszka Adamczak – Kierownik Oddziału Rodziny. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie Jednostki przeprowadzone były 30 stycznia 2024 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Elżbieta Sosnowska, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce.</p>

(akta kontroli: str. 1-3)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrola w trybie uproszczonym została zarządzona w związku z wpływem do Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu informacji dotyczących nieprawidłowości w realizacji zadań ww. Jednostki w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola w trybie uproszczonym została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia od Kierownika GOPS – Pani Elżbiety Sosnowskiej,
- pozyskano pisemne oświadczenia od asystenta rodziny,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji Kierownika GOPS oraz asystenta rodziny świadczącego usługi w Jednostce,
- poddano analizie zadania asystenta rodziny na podstawie dokumentacji prowadzonej dla rodziny, oznaczonej na potrzeby kontroli symbolem literowym „A”.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce zgodne z obowiązującymi przepisami jak i działania naruszające, działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą oceniono **negatywnie**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Informacje ogólne

Jednostka działa na podstawie statutu nadanego uchwałą Nr XVIII/94/2016 z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Olszówce. Zasady wewnętrznej organizacji, strukturę i zakres działania GOPS w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Olszówce, przyjęty Zarządzeniem Nr 4.2020 z dnia 1 czerwca 2020 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce.

(akta kontroli: str. 3-21)

Analizie poddano wypełnienie obowiązku weryfikacji Kierownika, osób zatrudnionych, osób świadczących usługi oraz wolontariuszy w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, którą na podstawie art. 2 ust. 3 ww. ustawy jest GOPS, w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Z oświadczenia Kierownika GOPS wynika, że żadna z ww. osób, do dnia kontroli nie została zweryfikowana w ww. Rejestrze. Jednocześnie wskazać należy, że termin na weryfikację wszystkich ww. osób upłynął 31 lipca 2023 r., co wynika z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 2140). Powyższe jest zatem **niezgodne z art. 7b ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 22-26)

W trakcie czynności kontrolnych funkcję Kierownika GOPS pełniła Pani Elżbieta Sosnowska, która w okresie od 23 sierpnia 2005 r. do 21 sierpnia 2008 r. pełniła obowiązki Kierownika GIPS, a od 22 sierpnia 2008 r. została zatrudniona na stanowisku Kierownika. Pani Elżbieta Sosnowska ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika oraz studia podyplomowe w zakresie organizacji pomocy społecznej i pracy socjalnej. Kontrola wykazała, że Kierownik GOPS w momencie zatrudnienia na stanowisku kierownika miała wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej. Zatem kwalifikacje Kierownika są **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.)**.

(akta kontroli: str. 22-26)

Jednostka w okresie kontroli zatrudniała jednego asystenta rodziny, na podstawie umowy zlecenia, ze zmiennym wymiarem maksymalnej liczby godzin miesięcznie w zależności od liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, co było **zgodne z art. 17 ust. 1 i 2 ww. ustawy**. Ww. osoba ma wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, wymagane na stanowisku asystenta rodziny. Czynności kontrolne wykazały, że asystent rodziny nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została mu zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, co oświadczył podczas kontroli. Jednakże z akt osobowych wynika, że osoba ta nie została pod tym kątem zweryfikowana przed rozpoczęciem pracy na stanowisku asystenta rodziny, tj. przed 1 marca 2016 r., co potwierdziła Kierownik GOPS akceptując treść protokołu oględzin dokumentacji kadry. Zatem kwalifikacje asystenta rodziny przed zatrudnieniem na tym stanowisku nie zostały właściwie zweryfikowane, co było **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 ww. ustawy**. Jednocześnie ustalono, że asystent rodziny nie został zweryfikowany w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, co jest **niezgodne z art. 12 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy**. Powyższe zostało potwierdzone w protokole oględzin dokumentacji kadry, podpisanym i zaakceptowanym przez Kierownika GOPS 30 stycznia 2024 r.

Stwierdzono, że praca asystenta rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona, co było **zgodne z art. 17 ust. 3 ww. ustawy**. Jednocześnie analiza akt osobowych asystenta rodziny wykazała, że w okresie kontroli asystent nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę, co było **zgodne z art. 17 ust. 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 22-26)

Podczas kontroli analizie poddano realizację obowiązku asystenta rodziny podnoszenia swoich kwalifikacji. Asystent rodziny w okresie objętym kontrolą m.in. ukończył studia podyplomowe z metodyki i metodologii pracy socjalnej, co potwierdziły oględziny akt osobowych asystenta. Powyższe było **zgodne z art. 12 ust. 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 22-26)

Analiza dokumentacji wykazała, że asystent rodziny w okresie kontroli miał prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie jego kompetencji oraz przeciwdziałaniu zjawisku wypalenia zawodowego. Kierownik GOPS złożyła oświadczenie w tym zakresie, będące załącznikiem do ww. protokołu oględzin dokumentacji kadry. Dodatkowo oświadczenie w przedmiocie złożył asystent rodziny. Powyższe było **zgodne z art. 16 ust. 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 22-26)

Analiza akt osobowych wykazała, że w okresie objętym kontrolą asystent rodziny na terenie Gminy Olszówka prowadził pracę na podstawie umowy zlecenia, która zawierała maksymalny wymiar godzin pracy z rodzinami wskazanymi w umowie zlecenia.

Liczba rodzin, z którymi asystent prowadził pracę w tym samym czasie, mając na względzie wymiar czasu pracy asystenta w przeliczeniu na etat, przekroczyła limit 15 środowisk. Powyższe było **niezgodne z art. 15 ust. 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 22-26)

Wsparcie asystenta rodziny w rodzinie „A”

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Pracownik socjalny przeprowadził rodzinny wywiad środowiskowy (część I). Analiza kwestionariusza wykazała, że pracownik socjalny wiele rubryk pozostawił bez wypełnienia, na przykład nie ma informacji o sytuacji materialnej, zawodowej i zdrowotnej. Pomiął informację, czy występują problemy w relacjach między wspólnie zamieszkującymi członkami rodziny lub czy w rodzinie są osoby nadużywające środki psychoaktywne lub uzależnione, a także funkcjonowanie rodziny w środowisku i zagrożenia ze strony środowiska i relacje z krewnymi mieszkającymi oddzielnie. Nie zrealizowano więc celu, dla którego

przeprowadzany jest wywiad, tj. ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, w sytuacji wpływu do GOPS informacji o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, którą niewątpliwie było wydane i przesłane do GOPS ww. postanowienie Sądu. W wywiadzie odnotowano, że rodzina wyraża zgodę na objęcie wsparciem asystenta rodziny, jednocześnie z tego samego wywiadu wynika, że rodzina jest już objęta wsparciem asystenta rodziny. W diagnozie sytuacji rodziny w informacjach dodatkowych wywiadu pracownik socjalny wniósł o wsparcie rodziny „A” w osobie asystenta rodziny. Nie odniósł się do tego w części wywiadu dotyczącego planu pomocy, który poza kryterium dochodowym pozostał niewypełniony. Pod uwagami kierownika do planu pomocy znajduje się wyłącznie data i podpis Kierownika GOPS. Powyższe jest **niezgodne z art. 11 ust. 1 ww. ustawy.**

W dokumentacji rodziny znajduje się zgoda rodziny na podjęcie współpracy z asystentem rodziny. Z jej treści wynika, że została ona podpisana własnoręcznie 16 maja 2023 r. przez Panią „A” i Pana „A” w obecności pracownika socjalnego i asystenta rodziny. Również 16 maja 2023 r. pracownik socjalny sporządził wniosek o przydzielenie asystenta rodziny do Kierownika GOPS, odnotowując, że rodzina wyraziła zgodę na współpracę z asystentem. Z Karty Pracy sporządzonej za maj 2023 r. przez asystenta rodziny nie wynika, aby Pan „A” uczestniczył w spotkaniu 16 maja 2023 r. Powyższe budzi wątpliwości co do faktycznego jej wyrażenia przez Pana „A”, w szczególności w sytuacji, gdy kolejny wniosek o przydzielenie asystenta rodziny pracownik socjalny sporządził 22 maja 2023 r. z dopiskiem: *„W dniach: 16.05.2023 r. (przez Panią „A”) i 22.05.2023 r. (przez Pana „A”) została podpisana zgoda na podjęcie współpracy rodziny z asystentem”*. Podkreślić należy, że w dokumentacji rodziny nie znajdowała się inna zgoda poza tą z 16 maja 2023 r., tak więc twierdzenie, że Pan „A” wyraził zgodę 22 maja 2023 r. jest bezzasadne. Powyższe świadczy o nierzetelności prowadzenia dokumentacji w zakresie wyrażenia zgody przez rodzinę, co jest **niezgodne z art. 8 ust. 3 ww. ustawy**. Dodatkowo złożenie dwóch wniosków o przydzielenie asystenta rodziny przez pracownika socjalnego do Kierownika GOPS jest **niezgodne z art. 11 ust. 3 ww. ustawy**. Oba wnioski pracownika socjalnego zostały podpisane przez Kierownika GOPS, na pierwszym przy podpisie brakuje daty. Zarówno na wniosku, jak i w innych dokumentach nie ma informacji o przydzieleniu asystenta rodzinie przez Kierownika GOPS. Powyższe jest **niezgodne z art. 11 ust. 4 ww. ustawy**.

Z Karty Pracy z rodziną prowadzonej przez asystenta rodziny wynika, że podjął on pracę z rodziną „A” 16 maja 2023 r. (gdy udał się na wizytę wraz z pracownikiem socjalnym przeprowadzającym wywiad), a więc zanim został on przydzielony rodzinie. Powyższe jest **niezgodne z art. 16 ust. 1 ww. ustawy**, który daje prawo asystentowi do wglądu do dokumentów zawierających dane osobowe (a takim dokumentem jest wywiad środowiskowy) w związku z wykonywaniem zadań, a więc od momentu przydzielenia rodzinie asystenta rodziny przez Kierownika GOPS.

(akta kontroli: str. 27-52)

Ustalono, że asystent rodziny w czerwcu 2023 r. sporządził plan pracy z rodziną. Analiza przekazanej dokumentacji wykazała, że asystent sporządził kilka planów, z czego jeden plan pracy z rodziną jest podpisany przez obojga małżonków „A” bez daty. Na jednym planie, z datą 12 czerwca 2023 r., są adnotacje o odmowie podpisania dokumentu z uwagi na niezgodność treści tego planu z tym co zostało Pani „A” przedstawione w rozmowie 30 maja 2023 r. oraz z uwagi na niezgodność części opisowej dokumentacji. Nadto w teczce rodziny „A” znajdują się dwa plany działań na miesiąc sierpień i wrzesień 2023 r., oba podpisane przez asystenta i Panią „A” bez daty. Powyższe nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie czy doszło we współpracy asystenta z rodziną do opracowania planu pracy z rodziną „A”, tj. wszystkimi jej członkami. Dodatkowo tylko pod planem pracy z rodziną bez daty znajduje się podpis pracownika socjalnego, co oznacza, że pozostałe dokumenty, w tym te podpisane przez Panią „A” nie były konsultowane z pracownikiem socjalnym. W zakresie merytorycznych wpisów w planie pracy z rodziną wskazać należy, że nie zawiera on zakresów poszczególnych działań a jedynie ogólną strategię postępowania, nie określono także terminów realizacji tych działań i ich efektów. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

Działania asystenta nie wyczerpały zatem założeń dotyczących opracowywania planu pracy a w zakresie braku jego obligatoryjnych elementów oraz przygotowania we współpracy z rodziną i w konsultacji z pracownikiem socjalnym są **niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 50-106)

Z uwagi na fakt, że asystent rodziny zdiagnozował i opisał w dokumentacji dodatkowe trudności rodziny „A”, kontroli podlegały również działania asystenta w tym zakresie.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Mimo, iż asystent sam stwierdzał, że czynione przez niego uwagi na ten temat nie przynoszą rezultatów, nie podejmował prób znalezienia innego sposobu rozwiązania problemu i nabycia przez rodzinę umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Brak podjęcia działań po powzięciu informacji o sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Analiza przedłożonych przez asystenta Kart Pracy wykazała, że asystent rodziny nie dokumentował na bieżąco swojej pracy z rodziną. Karty kończą się wpisami z listopada 2023 r. mimo, iż ze sprawozdania do sądu wynika, że w grudniu 2023 r. asystent prowadził pracę z rodziną. Ponadto należy wskazać, że wpisy asystenta nacechowane są emocjami i w znacznym stopniu koncentrują się na opisach zachowań i sposobie wypowiedzi członków rodziny wobec asystenta, zamiast podejmowanych przez niego działań. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

Brak dokumentowania działań, pomimo ich podejmowania, a także niewłaściwe dokumentowanie sprawy było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Przedłożona dokumentacja nie zawierała okresowej oceny sytuacji rodziny. Powyższe wskazuje, że mimo, iż rodzina była objęta wsparciem asystenta rodziny przez okres przekraczający 6 miesięcy nie dokonano jej oceny. Zatem działanie asystenta było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Asystent rodziny postanowieniem sądu został zobowiązany do składania sprawozdań ze współpracy z rodziną co miesiąc, przy czym pierwsze sprawozdanie miał złożyć do 31 maja 2023 r. Tymczasem pierwsze sprawozdanie sporządził 1 czerwca 2023 r. i przestał do sądu 9 czerwca 2023 r. Również w przypadku kolejnych sprawozdań zarówno data sporządzenia, jak i jego przekazania wielokrotnie przekraczała wyznaczony przez sąd okres 1 miesiąca. W przedłożonej dokumentacji dodatkowo brak jest potwierdzenia przekazania sprawozdania do sądu za grudzień 2023 r. Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 17 ww. ustawy.

(akta kontroli: str. 50-106)

Z dokumentacji asystenta rodziny wynika, że w okresie kontroli był on zatrudniony na stanowisku pedagoga specjalnego w szkole podstawowej. **Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**

Prowadzenie działań jako pedagog specjalny i odnotowywanie ich w ramach dokumentacji asystenta rodziny a zatem jako działania asystenta rodziny jest **niezgodnie art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy** a nadto wobec wyraźnego sprzeciwu rodziny w tym zakresie świadczy o braku traktowania rodziny „A” w sposób podmiotowy, co jest **niezgodne z wyliczeniem do art. 4 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 50-106)

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe było niezgodne z art. 15 ust. 1 pkt 19 ww. ustawy oraz art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm. – stan na dzień, w którym asystent powziął wiadomość o możliwości popełnienia przestępstwa).

(akta kontroli: str. 50-106)

Jednocześnie zarówno Kierownik GOPS, jak i asystent rodziny złożyli oświadczenia, o przekazaniu do kontroli pełnej dokumentacji pracy asystenta rodziny z rodziną „A”.

(akta kontroli: str. 107, 108)

Na tym kontrolę zakończono.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 4.

IV. Uwagi i wnioski.

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez zespół inspektorów podczas kontroli, rekomenduję zobowiązać asystenta rodziny do uczestnictwa w szkoleniu z zakresu udzielania wsparcia rodzinom w kryzysie oraz prowadzenia dokumentacji.

V. Zalecenia pokontrolne.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **każdorazowo weryfikować przez zatrudnienie kwalifikacje asystenta rodziny**, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy,
2. **niezwłocznie zweryfikować asystenta rodziny oraz wszystkich pracowników zatrudnionych, świadczących usługi i ewentualnych wolontariuszy w GOPS w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym**, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 5 i art. 7b ww. ustawy,

3. **przestrzegać liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w przeliczeniu na etat, zgodnie z art. 15 ust. 4 ww. ustawy,**
4. **przeprowadzać wywiad środowiskowy, zgodnie z art. 11 ust. 1 ww. ustawy,**
5. **właściwie składać i zatwierdzać wnioski o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, zgodnie z art. 11 ust. 3 i 4 ww. ustawy,**
6. **w przypadku pozyskiwania zgody rodziny na współpracę z asystentem rodziny, uzyskiwać tę zgodę od wszystkich dorosłych jej członków, zgodnie z art. 8 ust. 3 ww. ustawy,**
7. **rozpocząć pracę z rodziną przez asystenta rodziny po jego przydzieleniu, zgodnie z art. 16 ust. 1 ww. ustawy,**
8. **opracowywać i realizować plan pracy z wszystkimi członkami rodziny, dostosowany do sytuacji i potrzeb rodziny, ze wskazaniem terminów realizacji poszczególnych działań i przewidywanymi efektami oraz wskazaniem obszarów, w których asystent będzie wspierał rodzinę, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy,**
9. **udzielać pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy,**
10. **udzielać rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy,**
11. **udzielać rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy,**
12. **udzielać rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy,**
13. **udzielać rodzinom pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 9 ww. ustawy,**
14. **udzielać wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy,**
15. **podejmować działania interwencyjne i zaradcze w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy,**
16. **prowadzić indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 13 ww. ustawy,**

17. **rzetelnie i terminowo prowadzić dokumentację rodzin dotyczącą pracy z rodziną, w tym nie dokumentować pracy pedagoga specjalnego jako pracy asystenta rodziny**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 14 ww. ustawy,
18. **dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy,
19. **podmiotowo traktować rodzinę, z którą współpracuje asystent rodziny**, zgodnie z wyliczeniem do art. 4 ww. ustawy,
20. **współpracować z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową w przypadku podejrzenia o przemoc domową**, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 19 ww. ustawy,
21. **niezwłocznie po powzięciu informacji, zawiadamiać właściwe organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu**, zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 37 z późn. zm.).

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych,

o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 14 stron.

Anna Kościańska

Agnieszka Adamczak

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządziła:

Anna Kościańska

Inspektor wojewódzki

19 marca 2024 r.